

Glen Cook
ŠEŠĖLIŲ ŽAIDIMAI
Fantastinis romanas

Juodoji Gvardija įkurta prieš daugelį tūkstančių metų: šlovingieji jos žygdarbiai ir skaudūs pralaimėjimai įamžinami Metraščiuose. Nūnai Kranklio vadovaujama smarkokai praretinta Juodoji Gvardija pradeda patį ilgiausią ir pavojingiausią savo žygį į už 8000 mylių stūksantį legendinį Katovaro miestą. Tačiau netrukus paaiškėja, jog gvardiečius nuolat stebi Šešėlių Šeimininkai - naujas galingas priešas, ketinantis užgrobti visą pasaulį ir tiesiog pasmaugti jį mirties bei tamsos gniaužtais...

Iš anglų kalbos vertė ANITA KAPOČIŪTĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

265 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Glen Cook - SHADOW GAMES

New York, Tor Books, 1989

Copyright © by Glen Cook, 1989

Cover art copyright © by Frank Frazetta, 1994

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2003

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

Įžanga

*Juodoji Gvardija - paskutiniai iš Laisvųjų Kato-
varo gvardijų, jos istorija siekia tūkstantmečius.
Nesuskaičiuojami jos žygdarbiai bei skaudūs pra-
laimėjimai kruopščiai aprašomi Metraščiuose.
Tuo metu, kai po keturis šimtus metų trukusio
įkalinimo iš kapo prisikėlė Valdovė, metraštininko
plunksną perėmė Gvardijos gydytojas Kranklys.
Kadaise Valdovė drauge su savo vyru Viešpačiu
ir dešimčia ištikimiausių pavaldinių, vadinamų
Pašvęstaisiais, visa ką laikė geležiniuose gniauž-
tuose. Bet vieną dieną maištininkų generolė -
moteris, vardu Baltoji Rožė - įveikė juos lemia-
mame mūšyje, tiesa, sunaikinti nepajėgė, bet
amžiams įkalino užkerėtame kape. Ar bent visi
tikėjo, kad amžiams. Bet po kelių šimtmečių
kuoktelėjęs burtininkas Bomanzas, įsigėdęs pa-
bendrauti su Valdove, netyčia prikėlė ją iš kapo,
o drauge - ir dešimt Pašvęstųjų, įkalintas liko tik-
tai Viešpats. Prisikėlusioji Valdovė nusisamdo
Juodąją Gvardiją kovai su maištininkais, kurie tiki,*

kad Valdovę dar įmanoma sunaikinti, nes kaip tik šiuo metu kokiame nors vaike turėtų įsikūnyti atgimusi Baltoji Rožė. Vis dėlto maištininkams taip ir nepavyksta vaiko surasti, jų kova pasmerkta. Ir tik vienas Varnas - aukštos kilmės, bet dėl žmonos išdavystės viską praradęs žmogus, iš nevilties ar dėl kokių kitų paskatų prisijungęs prie Juodosios Gvardijos - atpažįsta, jog Baltoji Rožė yra ta pati kurčnebylė mergaitė, kurią jis pats ir išgelbėjo nusiaubtame kaime; Juodosios Gvardijos kariai mergaitę vadino Brangute. Po lemiamo mūšio prie Žavumos, kur buvo sutriuškinti maištininkai, Varnas pasitraukia iš Juodosios Gvardijos; jis iškeliauja drauge su Brangute, kuria rūpinasi ir kurią auklėja tarsi tikras tėvas. Vis dėlto siekdamas sukaupti pinigų būsimajai Baltosios Rožės kovai, Varnas imasi nešvarių darbų - tiekdamas lavonus į Juodąją Piliį tolimajame Kadagio mieste, jis nė nenumano, jog šitaip ruošia kelią Viešpaties prisikėlimui.

Persekiodama maištininkų likučius į Kadagį atsidangina ir Juodoji Gvardija. Tačiau Varnas jau spėjęs nuveikti per daug: dabar Krankliui, burti-

ninkams Vienaakiui ir Goblinui bei visiems kitiems Juodosios Gvardijos kariams teks susiremti jau ne su maištininkais, o su pačiu Viešpačiu. Čia ir baigiasi jų tarnyba Valdovei: pernelyg greitai paaiškėja, kad šioje kovoje Juodoji Gvardija ir bus paaukota. Valdovė įveikia savo buvusį vyrą, o Juodoji Gvardija vėl lieka be darbdavio. Kariai jau žino: teks pasivyti Varną ir Baltąją Rožę - ir tada stoti į kovą su pasauliniu blogiu, kurį įkūnija ir Viešpats, ir Valdovė. Tačiau Varnas taip ir nebesusitinka su buvusiais draugais - prieš pat jiems atvykstant, jis absurdiškai žūsta. Į Juodąją Gvardiją grįžta tik Brangutė - jau suaugusi Baltoji Rožė. Dabar ir paaiškėja, kur slypi jos jėga - ji pati neapdovanota jokiomis magiškomis galiomis, tačiau greta jos neveikia ir jokia kita magija - aplink ją susidaro magijos neveikimo zona.

Juodoji Gvardija įsikuria Baimės Lygumoje - keistoje vietoje, knibždėte knibždančioje kalbančiais menhyrais, skraidančiais banginiais bei kitais neregėtais padarais. O pačiame Baimės Lygumos centre auga Medis Protėvis - neįtikėtinai senas medis, sergstintis pasaulį nuo praamžio

blogio, glūdinčio gelmėje po jo šaknimis. Baltosios Rožės vadovaujama Juodoji Gvardija vėl turi stoti į kovą su pasaulio blogiu, taigi Medis priima juos į savo teritoriją.

O Viešpats vėl ruošia sau išsivadavimo kelią: pro Pilkapius, kur Viešpats guli užkerėtame kape, tekanti upė vis labiau keičia vagą - dar kiek, ir jos vandenys paplaus pačius Pilkapius, šitaip išlaisvindami blogį. Juodoji Gvardija turi suskubti tam sutrukdyti. Tuo tarpu į Pilkapius atklysta paslaptingas žmogus, vardu Kovas - jis dirba pagalbinis darbus Pilkapius saugančiame Sargybos garnizone ir su niekuo nebendrauja, išskyrus vieną jauną karį, vadinamą Ligoniu. Niekas nenumano, kad Kovas tyrinėja Pilkapius, kad jis turi savų planų. Kol vieną dieną jis magišku būdu pasiunčia savo sielą ten, į Viešpaties kapą. Tačiau grįždamas jis slysteli ir įstringa, nebevaliodamas išsivaduoti. Tiktai jo kūnas lieka gulėti be gyvybės žymių.

Pilkapiuose ir įvyksta lemiamos kautynės: iš reikalo susivienijusios Valdovė ir Baltoji Rožė su Juodąja Gvardija, pasitelkusios pagalbon ir andai

Valdovę išlaisvinusį, irgi kape įstrigusį burtininką Bomanzą, stoja į kovą su pačiu Viešpačiu. Juodosios Gvardijos burtininkai išlaisvina ir įstrigusią Kovo sielą; netrunka paaiškėti, kad Kovas - tas pats senasis Varnas, tik suvaidinęs savo mirtį ir pasivadinęs kitu vardu. Varnas tąsyk pabėgo nuo Brangutės, neištvėręs minties, kad juodu galbūt vienas kitą myli.

Nors neišvengta nepaprastai didelių nuostolių, Viešpatį vis dėlto pavyksta įveikti: jo kūnas sudeginamas, o juoda siela įkalinama sidabriname smaige, kuris įkalamas į Medžio Protėvio uoglio kamieną - Medis Protėvis, Kranklio prašymu, specialiai tam reikalui išaugino sūnų. Tačiau Juodoji Gvardija išžudyta. Ir Baltoji Rožė, ir Valdovė - praradusios savo galias. Kranklys su išlikusia saujele saviškių - iš viso septyni - leidžiasi kelionėn į Katovarą: Juodosios Gvardijos priesakai reikalauja, kad Gvardiją sunaikinus ten būtų gražinti Metraščiai. Brangutė ir burtininkas Tyleneis nusprendžia atsiskirti ir traukti savo keliu. Lieka Varnas, kuriam Brangutė taip ir neatleido už tai, kad šitaip ją apgavo, kad pametė apsimetęs žuvusiu.

Veltui jis dar mėgino suvaidinti didvyrį, puldamas bejėgę likusią Valdovę - strėlės šūviu buvusį draugą sulaikė Kranklys. Varnas lieka vienas - tik su ištikimuoju Sargybos kareiviu Ligoniu. Atrodo, kad Juodajai Gvardijai jau nebelemta atgimti...

1. Kryžkelė

Mes likome septyniese kryžkelėje ir dar ilgai stebėjome rytiniame kelyje sėdančius dulkių debesis. Slegiantis visa ko pabaigos pojūtis sutramdė net amžiais nenustygstančius Vienaakį ir Gobliną. Turko žirgas sužvingo. Viena ranka Turkas užspaudė kumelės šnerves, o kita ėmė tapšnoti kaklą, ramindamas gyvulį. Atėjo metas susimąstymui - paskutiniam emociniam epochos riboženkliui.

Galų gale dulkės išsisklaidė. Paskutinis atsiskyrusių ženklas dingo iš akių. Mes stoviniavome tokie tylūs, kad aplink mus vėl sučiulbo paukščiai. Iš balnakrepšio išitraukiau sučiurusią užrašų knygelę - ten buvau įbrukęs ją kelionei. Ir virpančia ranka ėmiau rašyti:

"Galas. Štai ir išsiskyrėme. Tylenis, Brangutė ir broliai Suktukai patraukė keliu, vedančiu į Lordus. Juodosios Gvardijos nebėra.

Vis dėlto aš ir toliau rašysiu Metraščius - jei ne dėl ko kito, tai jau vien todėl, kad per dvidešimt penkerius metus įsišaknijusio įpročio ne taip lengva atsikratyti. Be to, kas žino? Galbūt tuos, kuriems esu įpareigotas juos nugabenti, kas nors ir sudomins. Širdis nurimo, bet kūnas vis dar tebekruta. Juodoji Gvardija mirė - tai faktas, bet jos vardas tebegyvuoja.

O mums, tepaliudija negailestingieji dievai, ne kartą teko įsitikinti vardų galia".

Įbrukau knygutę atgal į balnakrepšį.

- Tai štai kaip. - Aš nubraukiau dulkes nuo kelių ir pažvelgiau į kelią, turintį nuvesti mus į rytojų. Žemų, pirmosios žalumos daigais apsipylusių kalvų grandinė suformavo savotišką gyvatvorę, pasišiaušusią avies kailį primenančios augmenijos kuokštais. - Čia ir prasideda mūsų žygis. Mums dar pakaks laiko sukarti pirmąjį tuziną mylių.

O tai reiškia, kad paskui mums beliks įveikti vos menkus septynis ar aštuonis tūkstančius.

Apžvelgiau bendražygius.

Vienaakis buvo geru šimtmečiu vyresnis už visus kitus - burtininkas, visas raukšlėtas, juodut juodutėlis, panašus į apdulkėjusią džiovintą slyvą. Jis nuolat nešiojo raištį ant akies ir nesiskyrė su minkšta, visai sučiurusia veltinio skrybėle. Iš pažiūros atrodė, kad vargšė skrybėlė neišvengė nė vienos iš visų įmanomų nelaimių, tačiau, kad ir kaip paniekinta, visgi sugebėjo išgyventi.

Tą pat galiu pasakyti ir apie Turką - paprastų paprasčiausią žmogelį. Sužeistas jis buvo bene šimtą kartų - bet liko gyvas. Ilgainiui net ėmė tikėti esąs dievų numylėtinis.

Nuolatinis Turko priekaba - Hagopas, dar vienas vyras, apie kurį nepasakysi nieko ypatinga. Tačiau - dar vienas, sugebantis sausas išbristi iš balos. Pajutau, kaip ant blakstienų pakibo ašara.

Ir dar - Goblinas. Ką čia pasakius apie Gobliną? Pati pravardė pasako apie jį viską - ir drauge nieko. Goblinas - irgi burtininkas, mažuliukas, kivirč-

nus, be paliovos besiniaujantis su Vienaakiu: pradęs šią galimybę kivrčytis jis tikriausiai greitai sudžiūtų ir numirtų. Ne kas kitas, o jis sugalvojo ir garsiąją varliškąją šypsena.

Mūsų penketas laikomės drauge jau daugiau nei dvidešimt metų. Mes drauge pasenome. Ir galbūt pernelyg gerai vieni kitus pažįstame. Dabar mes - tik trūkčiojančios nebegyvo organizmo galūnės. Paskutiniai iš galingosios, neįveikiamos, pašlovintosios padermės. Aš netgi baiminuosi, kad dabar, būdami labiau panašūs į pakelės plėšikų gaują nei į geriausius pasaulyje karius, mes teršiamo Juodosios Gvardijos atminimą.

Nepaminėti liko dar du asmenys. Murgenui, kurį Vienaakis kartais vadina Šunyčiu, vos dvidešimt aštuoneri. Jis pats jauniausias iš mūsų. Susidėjo su Gvardija jau po to, kai mes išnešėme gerokai išvelėtą kailį iš imperijos pajėgų. Murgenas - ty-lus, nežinia kokių sielvartų slegiamas mažakalbis vaikas; šiame pasaulyje jis neturi jokių artimųjų ir tik Gvardiją tegali pavadinti savo šeima, tačiau netgi tarp mūsų jis atrodo vienišas ir nepritapęs.

Kaip ir bet kuris kitas mūsų. Taigi, kaip ir bet

kuris kitas.

Ir pagaliau - Valdovė. Tiksliau, toji, kuri buvo Valdovė. Pražuvusioji Valdovė, žavingoji Valdovė, mano svajonė ir mano siaubas, tylesnė netgi už Murgeną, bet dėl kitos priežasties - ji pasiekė patį nevilties dugną. Kadaisė ji turėjo viską. Bet pati tai atstūmė. Ir liko be nieko.

Ar bent be nieko, kas, jos manymu, galėtų turėti vertę.

Į Lordus vedantis kelias jau nebedulkėjo - visas dulkes išpūkstė žvarbus vėjas. Kai kurie iš tų, kuriuos mylėjau, visiems laikams pasitraukė iš mano gyvenimo.

Nebebuvo jokios prasmės ilgiau stoviniuoti.

- Nagi, priveržkite pavaržas, - liepiu kitiems ir pats parodžiau pavyzdį. Patikrinau, ar saugiai pritvirtintas nešulinių gyvulių kroviny. - Sėskime į balnus. Vienaaki, į priekį.

Galų gale įsižiebė pirmoji gyvybės kibirkštėlė: Goblinas suinkštė:

- Tai aš turėsiu kvėpuoti *jo* sukeltomis dulkelėmis?

Jeigu į priekį aš pasiunčiau Vienaakį, tai jau sa-
vaime reiškę, kad Goblinui teks pridengti užnu-
garį. Tiesa, burtininkai jie buvo tik šiokie tokie, ne
iš tų, kurie savo srityje kalnus nuverčia, bet vis
dėlto naudingi. Žinodamas, kad vienas jų traukia
priekyje, o kitas - iš užnugario, jaučiausi nepaly-
ginamai jaučiau.

- Ar nemanai, kad dabar jo eilė žvalgytis prieky-
je? - paklausiau.

- Tokiais atvejais negali būti nė kalbos apie
kažkokią eilę! - užginčijo Goblinas. Pabandė suki-
kenti, bet teišspaudė kreivą šypsenėlę, toli gražu
neprilygstančią geriausiems varliškojo jo vypsniu
pavyzdžiams.

Vienaakis savo ruožtu pamėgino apsisiausti
švytėjimu, bet vaizdas irgi nebuvo akinantis. Ne-
taręs nė žodžio, burtininkas nurisnojo į priekį.

Atsilikęs per penkiasdešimt jardų, paskui jį nu-
sekė Murgenas, jo rankoje styrojo dvylikos pėdų
ilgumo ietis. Andai toji ietis buvo stiebas, ant ku-
rio plaikstėsi mūsų vėliava. O dabar temaskatavo
kažkoks keturių pėdų juodas skuduras. Simboliš-
ka - ir net toli gražu ne viena prasme.

Mes patys žinojome, kur nusiritome. Tačiau ki-
tiems to verčiau nežinoti. Juodoji Gvardija turėjo
pernelyg daug priešų.

Murgenui pridurmui sekė Hagopas ir Turkas, jie
vadeliojo ir nešulinius gyvulius. Paskui juos - mu-
du su Valdove, irgi gniauždami daugiau nei vie-
nerias vadeles. Paskutinis jojo Goblinas, atsilikęs
per septyniasdešimt jardų. Šitaip išsirikiavę mes
ir keliaudavome visada, mat nuolat būdavome
paskelbę karą visam pasauliui. O gal atvirksčiai.

Tikrai nebūčiau atsisakęs pasiųsti į priekį žval-
gų, tačiau septynių žmonių būrelio galimybės -
pakankamai ribotos. Dviejų burtininkų apsauga -
pats geriausias dalykas, kurį dar įstengiame iš-
laužti.

Užtat ginkluoti buvome iki ausų. Tikėjausi, kad
pažiūrėti atrodome toks pat lengvas grobis, kaip
ežys - lapei.

Rytuosna vedantis kelias jau dingo iš akiračio.
Iš mūsų visų aš vienintelis protarpiais grėžioda-
vauši atgal vildamasis, kad Tyleniui galbūt sugilo
širdį ir... Tačiau sugrįžti jis galėjo nebent mano
vaizduotėje - pats tai žinojau....

Pastabos

- 1) Satrapas - senovės Persijos karalystėje - provincijos (satrapijos) vietininkas
- 2) Šviesos signalus perduodantis prietaisas, skirtas ryšiams palaikyti. Veikia veidrodžių, atspindinčių saulės spindulius dideliu atstumu, sistema.
- 3) Hadžas (arab.) - musulmonų religinė kelionė, laikoma pamaldumo žygdarbiu: į Meką prie musulmonų šventenybės Kaabos arba į Mediną prie pranašo